

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра спортивних ігор

Методичні рекомендації

для проведення практичних занять
та організації самостійної роботи з дисципліни
«ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА»

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

Одеса – 2022

Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(Протокол № 4 від 24 листопада 2022 року)

Рецензенти:

Ірина ПАНАСЮК, кандидат педагогічних наук, доцент Одеського фінансово-економічного коледжу Київського національного торговельно-економічного університету

Борис ДОЛИНСЬКИЙ, доктор пед.наук, професор кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Упорядник:

Володимир БОБОШКО – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спортивних ігор.

Володимир БОБОШКО

Методичні рекомендації для проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни «Педагогічна майстерність тренера-викладача» для здобувачів освіти другого освітнього рівня (магістр) вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура). Одеса, Університет Ушинського, 2022. 28 с.

Структура методичних рекомендацій відповідає плану та програмі навчальної дисципліни «Педагогічна діяльність тренера-викладача» для закладів вищої освіти педагогічного профілю. У методичних рекомендаціях відображено подано плани практичних занять з курсу, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, критерії оцінювання виконаних завдань.

Методичні рекомендації можуть стати в нагоді для здобувачів вищої освіти другого рівня спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура), викладачам закладів вищої освіти.

ПЕРЕДМОВА

Інтеграція нашої держави в європейський освітній та науковий простір, підвищення якості освіти та рівня викладання навчальних дисциплін зумовлюють посилення вимог до сучасного викладача, рівня його професійної компетентності, загальної культури, педагогічної майстерності та постійного самовдосконалення.

Педагогічна майстерність – це високе мистецтво навчання і виховання, що постійно удосконалюється. Підвищення педагогічної майстерності доступне кожному педагогу.

Метою видання є формування знань, умінь та навичок педагогічної майстерності, комунікативної компетенції, уміння викладання в сучасних умовах, підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Методичне видання має на меті розкриття не лише аспектів педагогічної майстерності, основні її складові, а й іміджу сучасного викладача та основні принципи його формування.

Методичні рекомендації містять матеріал, необхідний для безперервного вдосконалення педагога з урахуванням його освіченості, потенціалу, досвіду, рівня педагогічної майстерності, творчості та прагнення до досконалості. Видання призначено для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів та бажаючих пізнати складові та шляхи підвищення педагогічної майстерності.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: Вибіркова	
Змістових модулів - 1	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Фізична культура)	Рік навчання:	
		2-й	2-й
Індивідуальні навчально-дослідні завдання: доповідь	Спеціальність: <i>014Середня освіта (Фізична культура)</i>	Семестр:	
Загальна кількість годин – 120		3	3
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	12 год.	6год
		Практичні, семінарські	
		28 год.	6год
		Самостійна робота	
		60 год.	88год
		Індивідуальні завдання:	
		20 год.	20год
		Вид контролю: залік.	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33 % / 67 %

для заочної форми навчання – 10 % / 90 %

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання даного курсу є розвиток у майбутніх учителів фізичної культури уявлення про педагогічну діяльність як рефлексивне керування діяльністю учнів; формувати знання, уміння, навички щодо педагогічної діяльності в умовах сучасної школи на соціальному, теоретико-методичному, психологічному, практико-діяльнісному рівнях.

Навчальна дисципліна «Професійна діяльність тренера-викладача» полягає у формуванні теоретичних знань про основи професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера та його майстерності. Визначенні шляхів професійного самовдосконалення, з'ясування та окреслення вимог до тренера, як фахівця і як особистості з лідерськими якостями, що є запорукою плідної практичної діяльності та можливостей конструктивної комунікації.

Основні навчальні **завдання** дисципліни «Професійна діяльність тренера-викладача»: ознайомити студентів з сучасними вимогами до результативної професійної діяльності тренера-викладача і її проявів в реальних умовах української дійсності; навчити студента розбиратися в функціях, стилях і моделях ефективної професійної діяльності та володіти конструктивною фаховою комунікацією на діловому та особистісному рівнях в межах реалізації своїх посадових обов'язків.

Очікувані результати навчання дисципліни

знати:

- теоретичні та практичні основи професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера та його майстерності;
- структуру діяльності тренера, складники та компоненти його професійної майстерності, функціональні обов'язки;
- вимоги до тренера-викладача як фахівця і як особистості з лідерськими якостями;

- критерії оцінювання рівня педагогічної майстерності тренера та шляхи його професійного і особистісного самовдосконалення;

- засади професійного спілкування українською та іноземною мовами у сфері фізичного виховання, фаховою термінологією; основи професійного дискурсу і етики ділової комунікації.

уміти:

- застосовувати теоретичні та практичні знання і навички у плануванні, організації та проведенні різних форм занять з фізичного виховання в обраному виді спорту;

- застосовувати сучасні методики та технології в організації та проведенні тренувальної роботи з різних видів спортивної підготовки;

- реалізовувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні спортсменів, а також дозуванні тренувального і змагального навантаження;

- сприяти гармонійному розвитку людини та застосовувати фізичні вправи з метою оздоровлення;

- спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, правильно використовувати фахову термінологію; володіти професійним дискурсом, дотримуватися етики ділової комунікації.

Демонструвати здатність і готовність до:

- Ефективної лідерської поведінки;
- Тестування на наявність лідерських якостей;
- Діагностики причин неефективного лідерства.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Розподіл годин практичної роботи студентів

№ з/п	Назва теми Форма заняття	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Сучасні вектори професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера-викладача			
1	<i>Дискусія. Доповідь.</i> Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.	2	1
2	<i>Усні доповіді.</i> Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера.	2	
3	<i>Семинар</i> Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів.	4	1
4	<i>Круглий стіл.</i> Сучасні моделі індивідуалізації в підготовці спортсменів.	4	1
5	<i>Рольова гра, дискусія.</i> Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена.	4	1
6	<i>Дискусія. Доповідь.</i> Психолого-педагогічні аспекти діяльності тренера-викладача.	4	
7	<i>Рольова гра, дискусія.</i> Теоретичні засади підготовки майбутніх тренерів-викладачів до навчально-виховної роботи в ДЮСШ.	4	1
8	<i>Дискусія.</i> Комплексність та багатoproфільність професійної діяльності тренера-викладача. <i>Письмова робота.</i>	4	1
	Разом:	28	6

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
Змістовий модуль 1. Сучасні вектори професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера-викладача				
1	Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.	6	11	Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань
2	Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера..	6	11	
3	Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів.	8	11	
4	Сучасні моделі індивідуалізації в підготовці спортсменів.	8	11	
5	Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена.	8	11	
6	Психолого-педагогічні аспекти діяльності тренера-викладача.	8	11	
7	Теоретичні засади підготовки майбутніх тренерів-викладачів до навчально-виховної роботи в ДЮСШ.	8	11	
8	Комплексність та багатoproфільність професійної діяльності тренера-викладача. Письмова робота.	8	11	
	Разом:	60	88	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль 1. Сучасні вектори професійної діяльності та критерії визначення ефективності роботи тренера-викладача

Тема 1. Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера. Сучасний тренер у педагогічній системі. Педагогічна система «тренер-спортивний колектив». Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Критерії педагогічної майстерності та передумови підвищення ефективності діяльності тренера. Вимоги до діяльності тренера. Особистісні якості та авторитет тренера.

Практична робота

1. Сучасний тренер у педагогічній системі, який він?
2. Охарактеризуйте складники професійної майстерності тренера.
3. Охарактеризуйте критерії педагогічної майстерності тренера.
4. Які передумови підвищення ефективності діяльності тренера?
5. Які є вимоги до діяльності тренера?
6. Назвіть особистісні якості тренера.

Самостійна робота

1. Доповідь за темою «Сучасний тренер у педагогічній системі».
2. Аналіз особистісних якостей тренера.

Основна література

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1.Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.

2.Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 2. Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера.

Педагогічні та специфічні функції тренера. Компоненти діяльності тренера: проектувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний. Сучасні особливості структури підготовки тренера: базова, загально-теоретична; спеціально-теоретична; професійно-педагогічна; професійно-практична.

Практична робота

1.Які педагогічні та специфічні функції тренера.

2.Охарактеризувати компоненти діяльності тренера.

3.Описати сучасні особливості структури підготовки тренера: базову, загально-теоретичну; спеціально-теоретичну; професійно-педагогічну; професійно-практичну.

Самостійна робота

1. Описати компоненти діяльності тренера: проектувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний.

Основна література

1.Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.

2.Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1.Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.

2.Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

Інформаційні ресурси

1.Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 3. Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів. Індивідуальний підхід у навчанні як засіб педагогічного впливу. Тренувальна та змагальна активність спортсмена з урахуванням його індивідуальних особливостей. Сучасні напрями індивідуалізації педагогічного процесу. Особливості формування індивідуального стилю діяльності тренера.

Практична робота

- 1.Індивідуальний підхід у навчанні як засіб педагогічного впливу.
- 2.Тренувальна та змагальна активність спортсмена з урахуванням його індивідуальних особливостей.
- 3.Які сучасні напрями індивідуалізації педагогічного процесу?
- 4.Розкрийте особливості формування індивідуального стилю діяльності тренера.

Самостійна робота

Завдання: 1.Сформулюйте поради тренерів в організації особистісно орієнтованого навчання.

Запишіть на аркуші 10 порад, необхідних тренеру з ОВС.

Основна література

1.Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.

2.Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1.Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.

2.Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

Інформаційні ресурси

1.Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 4. Сучасні моделі індивідуалізації в підготовці спортсменів.

Напрями індивідуалізації в процесі підготовки спортсмена: створення передумов здорового способу життя; виховання морально-вольових якостей; застосування виховного потенціалу навчально-тренувального процесу; реалізація виховного впливу спортивного колективу; формування позитивної мотивації до самовдосконалення та самовиховання спортсменів; робота із «важкими підлітками».

Практична робота

Розглянути напрями індивідуалізації в процесі підготовки спортсмена:

- створення передумов здорового способу життя;
- виховання морально-вольових якостей;
- застосування виховного потенціалу навчально-тренувального процесу;
- реалізація виховного впливу спортивного колективу;
- формування позитивної мотивації до самовдосконалення та самовиховання спортсменів;
- робота із «важкими підлітками».

Самостійна робота

1.Доповідь на тему: Індивідуалізація підготовки спортсменів як основа досягнення високого спортивного результату

2. Підготувати та записати заходи, які повинен провести тренер при вирішенні оздоровчих завдань.

Основна література

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.

2. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.

2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 5. Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена. Оптимізація організаційних форм тренувального процесу, застосування методів педагогічного контролю рівня фізичної, технічної і тактичної підготовленості. Основні та спеціальні засоби та методи інформування та комунікації в навчально-тренувальному процесі. Особливості підведення та налаштування спортсмена до змагань.

Практична робота

1. Охарактеризувати оптимізацію організаційних форм тренувального процесу, застосування методів педагогічного контролю рівня фізичної, технічної і тактичної підготовленості.

2. Розглянути основні та спеціальні засоби та методи інформування та комунікації в навчально-тренувальному процесі.

3. Які особливості підведення та налаштування спортсмена до змагань?

Самостійна робота

Завдання:

1. Запропонувати та описати можливі форми організації тренувального процесу. Провести порівняльний аналіз.
2. Перерахувати методи педагогічного контролю, їх характеристика.

Основна література

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.
2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 6. Психолого-педагогічні аспекти діяльності тренера-викладача.

Специфіка та особливості організації навчально-тренувальної роботи. Психолого-педагогічна функція тренера. Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, метод дослідження, метод розчленованої вправи, ідеомоторний метод.

Практична робота

1. Специфіка та особливості організації навчально- тренувальної роботи.
2. Психолого-педагогічна функція тренера.
3. Методи навчання.
4. *Робота в мікрогрупах.*

Кожна група вибирає один метод навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, метод дослідження, метод розчленованої вправи, ідеомоторний метод.

Самостійна робота

Завдання:

1. Описати специфіку та особливості організації навчально-тренувальної роботи.
2. *Доповідь за темою «Психолого-педагогічна функція тренера.»*

Основна література

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.
2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 7. Теоретичні засади підготовки майбутніх тренерів-викладачів до навчально-виховної роботи в ДЮСШ. Сутність професійної діяльності та оцінка ступеня готовності майбутнього тренера-викладача до навчально-виховної роботи. Сучасний стан проблеми підготовки тренера-викладача до навчально-виховної роботи в дитячо-юнацьких спортивних закладах.

Практична робота

1. Яка сутність професійної діяльності та оцінка ступеня готовності

майбутнього тренера-викладача до навчально-виховної роботи;

2. Який сучасний стан проблеми підготовки тренера- викладача до навчально-виховної роботи в дитячо-юнацьких спортивних закладах.

Самостійна робота

1. Описати сутність професійної діяльності та оцінку ступеня готовності майбутнього тренера-викладача до навчально-виховної роботи;

2. З'ясувати сучасний стан проблеми підготовки тренера-викладача до навчально-виховної роботи в дитячо-юнацьких спортивних закладах.

Основна література

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.

2. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.

2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

Тема 8. Комплексність та багатопрофільність професійної діяльності тренера-викладача. Особливості діяльності тренера у ДЮСШ. Мотивація дітей до тренувальної та змагальної діяльності. Складність роботи з дитячими і юнацькими спортивними колективами. Взаємовідношення тренера зі спортсменами. Психолого-педагогічний аспект діяльності тренера-викладача. Культура спілкування тренера, інтонація і тональність. Вплив тренера на свідомість і волю спортсменів, форми впливу тренера: прояв уваги, форма

прохання, форма вимоги, форма переконання, навіювання тощо. Педагогічна оцінка дій і вчинків спортсменів.

Практична робота

- особливості діяльності тренера у ДЮСШ ;
- мотивація дітей до тренувальної та змагальної діяльності;
- складність роботи з дитячими і юнацькими спортивними колективами ;
- психолого-педагогічний аспект діяльності тренера-викладача;
- культура спілкування тренера, інтонація і тональність;
- вплив тренера на свідомість і волю спортсменів, форми впливу тренера;
- педагогічна оцінка дій і вчинків спортсменів.

Самостійна робота

- описати особливості діяльності тренера у ДЮСШ ;
- з'ясувати мотивацію дітей до тренувальної та змагальної діяльності;
- визначити складність роботи з дитячими і юнацькими спортивними колективами ;
- описати психолого-педагогічний аспект діяльності тренера- викладача;
- охарактеризувати культуру спілкування тренера, інтонація і тональність;
- визначити вплив тренера на свідомість і волю спортсменів, форми впливу тренера;
- описати педагогічну оцінку дій і вчинків спортсменів.

Основна література

- 1.Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
- 2.Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

- 1.Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.
- 2.Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний

Інформаційні ресурси

1.Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

МЕТОДИКА ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ- ВИКЛАДАЧІВ

1. Динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, необхідних тренеру-викладачу для успішного здійснення професійної діяльності, – це:

- 1) фахова етика тренера-викладача;
- 2) результат спортивного досвіду тренера-викладача;
- 3) природні задатки тренера-викладача;
- 4) професійна компетентність.

2. Що не є вважати необхідними характеристиками або принципами діяльності успішного тренера-викладача?

- 1) тренер-викладач націлений суто на спортивний успіх кожного вихованця;
- 2) тренер-викладач створює позитивну атмосферу в спортивно-тренувальній групі;
- 3) тренер-викладач використовує індивідуальний підхід у тренуванні;
- 4) тренер-викладач заохочує інтерактивне тренування, де вихованці співпрацюють та самоорганізуються.

3. Гуманістична спрямованість діяльності тренера-викладача – це:

- 1) ставлення до вихованців як до найвищої цінності, визнання їх права на свободу й щастя, вільний розвиток і прояв своїх здібностей;
- 2) забезпечення задоволення вихованців під час тренувального процесу;

3) система тренувальної роботи з використанням методів схвалення та підтримки вихованців під час перемог;

4) система роботи з обдарованими вихованцями, в якій відбувається відбір талановитої молоді в навчально-виховному процесі.

4. Основною метою регулярної оцінки тренером-викладачем спортивних досягнень вихованців є:

1) інформувати вихованців про їх успіх або невдачу в конкретній ситуації;

2) стимулювати тренувальну діяльність вихованців та спрямовувати їх до аналітичної роботи;

3) формувати позитивне враження вихованців до спортивного успіху;

4) інформувати батьків про зростання вихованців у тренувальному процесі.

5. Алгоритм організації самостійної експериментально-пошукової роботи тренера-викладача починається з:

1) постановки проблеми та визначення мети дослідження;

2) визначення методики дослідження;

3) розробки моделі дослідження;

4) пошуку правильного формату експерименту.

6. Імідж тренера-викладача – це:

1) спосіб будь-яким шляхом зміцнити авторитет своєї особистості серед вихованців;

2) метод підвищення престижу професії тренера-викладача в суспільстві;

3) образ, характеристика особисті тренера-викладача, що має зовнішні проявита внутрішній зміст, який суттєво відрізняє його від колег;

4) символ тренера-викладача, що відображає спрямованість його особистості.

7. Рефлексія в професійній діяльності тренера-викладача – це:

1) неусвідомлена реакція тренера на стресогенні події педагогічного процесу;

- 2) рефлексорна поведінка тренера-викладача під час взаємодії з вихованцями;
- 3) метод підвищення незалежності тренера-викладача від суспільних установок на його діяльність;
- 4) процес переосмислення власної мисленнєвої діяльності, внутрішніх переживань і станів, що є необхідною умовою самопізнання та самовдосконалення тренера.

8. Що з перелічених дій не відповідає націленості тренера-викладача на успіх вихованців?

- 1) стримує надто «активних» і заохочує надто «тихих»;
- 2) має дбайливе ставлення до кожного вихованця;
- 3) не допускає та жорстко «карає» песимістичні настрої в групі;
- 4) ставиться до учнів справедливо й розглядає їх як унікальних осіб.

9. Уміння бачити велику мету в кожній малій справі – це:

- 1) важливий елемент педагогічної майстерності тренера-викладача;
- 2) показник розвиненої уяви тренера-викладача;
- 3) природній задаток талановитого тренера-викладача, що неможливо сформувати штучно;
- 4) характеристика діяльності адміністрації ДЮСШ.

10. Педагогічна техніка тренера-викладача – це:

- 1) здатність налаштовувати себе на спокійний настрій у педагогічній діяльності;
- 2) здатність до ефективного користування своїм психофізичним апаратом як інструментом виховного впливу;
- 3) результат довготривалої спортивної практики;
- 4) можливість продемонструвати правильне виконання спортивної вправи.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної самостійної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і є необхідною умовою формування підсумкової оцінки з дисципліни.

Одним із найважливіших завдань вузівської підготовки є широке залучення здобувачів до наукових досліджень. Знання і уміння, необхідні для вироблення навиків навчально-дослідної роботи майбутні спеціалісти отримують впродовж всього періоду навчання.

Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, отриманих здобувачами при прослуховуванні лекційного курсу та самостійному вивченню дисципліни, виробленню навичок аналізу соціально- економічних явищ та процесів.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни у відповідності до графіку навчального процесу. За навчальним планом на виконання одного ІНДЗ відводиться 6 годин.

В межах залікового кредиту ІНДЗ оцінюється і має вагому частку в підсумковій оцінці залікового кредиту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (доповідь)

№ з/п	Теми	К-ть годин	
		Денна	Заочна
1	Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.		
2	Функціональні обов'язки та структура діяльності тренера.		
3	Актуальність індивідуального підходу у навчанні та вихованні спортсменів.		
4	Сучасні моделі індивідуалізації в структурі підготовки спортсменів.		
5	Сучасні технології вдосконалення рівня підготовленості спортсмена.		

6	Психолого-педагогічні аспекти діяльності тренера-викладача.		
7	Теоретичні засади підготовки майбутніх тренерів-викладачів до навчально-виховної роботи в ДЮСШ.		
8	Комплексність та багатопрофільність професійної діяльності тренера-викладача.		
9	Тема запропонована студентом.		
	Разом	20	20

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Студент не бере участь у практичному занятті
	1 бал	Студент бере участь у практичному занятті, не завжди виявляє ініціативу, демонструє бажання виконувати навчальні завдання, але припускається помилок, які здатен виправити.
	2 бали	Студент бере участь у практичному занятті, проявляє ініціативу і бажання при виконанні навчальних завдань, виконує поставлені завдання практично без помилок, здатен аналізувати і інтерпретувати результати навчання.
Самостійна робота	0 балів	Робота не виконана, або виконана формально, студент не володіє матеріалом.
	1 бал	Робота виконана не в повному обсязі, спостерігається формальний підхід, студент слабо володіє матеріалом.
	2 бали	Робота виконана в повному обсязі, студент володіє матеріалом, частково проявляє елементи творчого підходу, але відсутня деталізація у виконанні, зустрічаються помилки.
	3 бали	Робота виконана в повному обсязі, студент володіє матеріалом, присутня деталізація у виконанні, саме виконання характеризується творчим підходом.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (доповідь)	0 балів	Завдання не виконано.
	1-7 балів	Завдання виконано формально і не повністю, обсягом, який складає 1/2. Зміст і структура роботи частково відповідає вимогам завдання. Наявна значна кількість суттєвих помилок.
	8-13 балів	Завдання виконане загалом формально не в повному обсязі, який складає 2/3. Зміст і структура роботи здебільшого відповідає вимогам завдання. Наявна незначна кількість суттєвих помилок.
	14-17 балів	Завдання виконано з творчим підходом містить авторські елементи, розгорнуте, але не в повному обсязі і становить 3/4 від обсягу завдання. Зміст і структура роботи переважно відповідає вимогам завдання. Наявні поодинокі помилки. Робота здебільшого характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, але припускається помилок в умінні аналізувати, виконувати дослідницьку роботу, узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
	18-20	Завдання виконано повністю. Продемонстровано

	балів	творчий підхід, містить авторські елементи, розгорнуте і деталізоване. Зміст і структура роботи відповідає вимогам завдання. Робота характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, уміння аналізувати, виконувати дослідницьку роботу, узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
--	-------	--

Розподіл балів, які отримують студенти за результатами поточного і підсумкового контролю (залік)

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, письмова робота)			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом		
Змістовий модуль 1				
Тема 1	0–5	0–80	0–20	0–100
Тема 2	0–5			
Тема 3	0–5			
Тема 3	0–5			
Тема 4	0–5			
Тема 4	0–5			
Тема 5	0–5			
Тема 5	0–5			
Тема 6	0–5			
Тема 6	0–5			
Тема 7	0–5			
Тема 7	0–5			
Тема 8	0–5			
Тема 8	0–15			

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
2. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.
3. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навчальний посібник. Київ : Знання. 2017. 358 с.

Допоміжна

1. Бондарчук А. П. Периодизация спортивной тренировки. Киев : Олимпийская литература. 2015. 302 с.
2. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори». 2018. 492 с.
3. Криштанович С. Формування професійної компетентності майбутніх спортивних менеджерів: наукові підходи. Теоретико-методологічні основи розвитку професійної освіти і навчання. 2017. С. 44-48.
4. Лянной М. О., Карпенко Ю. М., Кукса Н. В. Методологічні основи розвитку професійної компетентності фахівців фізичної культури і спорту. *Фізичне виховання та спорт*, (3), 2021. С. 89-97. URL : <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2021-3-13>
5. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.
6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : учебник. Киев : Олимпийская литература. 2015. 752 с.
7. Сергієнко Л. П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник. Київ : Кондор-Видавництво. 2016. 542 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
2. URL : <http://www.lsl.lviv.ua> Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника.
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». <http://www.library.ukma.kiev.ua>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua
5. Інституційний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Факультет фізичного виховання і спорту. URL : <http://93.183.203.244/handle/123456789/7>

Навчальне видання

Володимир БОБОШКО

Методичні рекомендації

для проведення практичних занять
та організації самостійної роботи з дисципліни
«ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА»

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)